

РЕШЕНИЕ

№ 7368

гр. София, 28.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав,
в публично заседание на 14.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **7038** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба от С. С. М. чрез адв. А. А. срещу Решение № 1040-21-410/05.07.2023г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е отхвърлена жалба вх. № 1019-21-10644 от 27.06.2023г. от С. С. М. срещу Разпореждане № 214-00-7829-5 от 16.06.2023г. на ръководителя на осигуряването за безработица, като неоснователна. В жалбата се навеждат доводи за незаконосъобразност на оспореното решение, като постановено при липса на компетентност и неспазване на установената форма, при съществени процесуални нарушения, неспазване на материалния закон и несъответствие с целта на закона. Жалбоподателят счита, че от съществено значение за постановяването на административния акт е мястото на обичайно пребиване на С. М.. Сочи, че мотивите на административния орган във връзка с тълкуване и прилагане на разпоредбата на чл. 11, § 1 от Регламент (ЕО) № 987/2009 противоречат на действителния смисъл на нормата. В тази връзка намира, че центърът на интересите на С. М., която е прекратила адресната си регистрация в Германия и има намерението да пребивава занапред в Република България, е именно тук и тя следва да получава обезщетение за безработица. Моли съда да отмени обжалвания административен акт, да бъде върната преписката за повторно разглеждане от административния орган, като да бъдат дадени задължителни указания, да бъде отпуснато дължимото на жалбоподателката обезщетение за безработица, изчислено съобразно приложимите

правила.

В съдебно заседание С. М. се явява лично и чрез процесуалния си представител адвокат А. А.. Поддържа жалбата и моли за присъждането на направените разноски в настоящото производство за адвокатско възнаграждение.

Ответникът – Директорът на ТП на НОИ С. град, чрез процесуален представител юрк. В., оспорва жалбата като неоснователна. Претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендирания адвокатски хонорар.

Административен съд София-град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка: Със Заявление № 214-00-7829 от 02.06.2023г. С. С. М. е сезирала административния орган с искане за отпускане на парично обезщетение за безработица по реда и условията на КСО. В заявлението е декларирала, че последната ѝ трудова заетост е в Германия.

Към него е приложила заявление за удостоверяване на осигурителни периоди от друга държава- членка на ЕС със С. U002 (по образец), анкетна карта за Германия, копие на личен документ от България, копие на личен документ от Германия, копие от 39 броя документи, издадени от Германия и декларация относно определяне на пребиваване във връзка с прилагане на член 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004. Посочила е също, че е необходимо да бъдат удостоверени осигурителни периоди в Германия от 15.12.2019г. до 31.05.2023г. вкл.

Жалбоподателката е представила декларация във връзка с чл. 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 г., с която декларира, че: последният ѝ период на заетост в чужбина е от 15.11.2019г. до 31.05.2023г. в Германия; че е работила като наето лице от работодател в Германия и че през периода на последната ѝ заетост в чужбина, съпругата/ съпругът/ партньорът ѝ е живял в държавата по последна ѝ заетост. Така в същата не е декларирала, че през периода на последната заетост в чужбина, преобладаващата част от роднините са живели в Република България, не е декларирала, че притежава собствено жилище в Република България, не е декларирала, че преобладаващата част от социалните контакти са в Република България и не е декларирала, че възнамерява да се установи трайно в Република България.

На 09.06.2023г. чрез Националното приложение за електронен обмен на социално осигурителна информация /EESSI/ между България и ЕС от ТП на НОИ – С. град е изпратен структуриран електронен документ U001 СВ - Искане за осигурително досие и С. U003 - Искане за информация за заплатата. Предвид попълнената от жалбоподателката декларация относно определяне на пребиваване във връзка с прилагане на чл. 65, § 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004, на същата дата е изпратен и структуриран електронен документ Н 005 - Искане за информация за пребиваване.

С разпореждане № 214-00-7829-3 от 16.06.2023г., на основание чл. 54г, ал. 4 от КСО, е спряно производството по отпускане на ПОБ, до определяне на пребиваването на С. С. М. с последна заетост по законодателството на Германия във връзка с прилагане на чл. 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) 883/2004, за извършване на преценка правото на ПОБ. На 14.06.2023г. чрез EESSI от КИ на Германия в ТП на НОИ – С. град, са получени С. U002 – Осигурително досие, с удостоверен период на осигурена заетост от 15.11.2019 г. до 31.05.2023 г. и С. U004 - Информация за заплатата с удостоверен доход за периода от 01.06.2022г. до 31.05.2023 г. - брутен доход в размер на 18546.58 евро. На

същата дата /14.06.2023 г./, чрез EESSI е получен структуриран електронен документ Н 006 - Отговор на искането за информация за пребиваване, в който е удостоверено, че Германия е „държава по пребиваване“ на С. С. М..

Постановено е Разпореждане № № 214-00-7829-4/16.06.2023г., с което на основание чл. 55 от АПК е възобновено производството по заявлението за отпускане на ПОБ.

С оспореното Разпореждане № 214-00-7829-5 от 16.06.2023г. на ръководителя на осигуряването за безработица, на основание чл. 54ж, ал. 1 и във връзка с чл. 11, §3, буква „а“ и чл. 65, §2 от Регламент (ЕО) 883/2004 е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица (ПОБ) по чл. 54а от КСО с мотив, че получения Н006, издаден компетентната осигурителна институция на Германия, определя Германия като „държава на пребиваване“ през периода на последната заетост и съгласно разпоредбите на Регламент (ЕО) 883/2004, НОИ не е компетентната институция по отпускането на парично обезщетение за безработица.

С оспореното Решение № 1040-21-410/05.07.2023г. на Директора на ТП на НОИ С. – град е отхвърлена жалба вх. № . № 1019-21-10644 от 27.06.2023 г. от С. С. М. срещу Разпореждане № № 214-00-7829-5 от 16.06.2023г. на ръководителя на осигуряването за безработица, като неоснователна.

По делото по искане на жалбоподателката са разпитани като свидетели С. Д. П. и Л. Х. В.. Свидетелят С. П. заявява, че познава жалбоподателката от около 4 години и тя е съпруга на негов приятел. От показанията на свидетеля се установява, че в момента С. М. живее заедно със съпруга си в [населено място], като той лично им е докарал багажа. Правят ремонт защото имат за цел да се установят на територията на страната след като окончателно са се прибрали от Германия. Заявява, че от момента, в който са се прибрали от Германия живеят в [населено място], като там имат каравана. Отсядали са при него в [населено място] за около 10 дни.

Свидетелят Л. В. заявява, че познава С. М. от около 2 години и знае, че в момента живее заедно със съпруга си в [населено място] от май месец 2023г. Добавя, че имотът е на името на съпруга и и там правят ремонт с цел окончателно да се установят в него.

По делото е приета административната преписка в цялост, послужила за издаването на оспорения административен акт. Допълнително от страните са представени и приети като доказателства: Удостоверение за сключен граждански брак на В. М. и С. М. № 0123 от 25.04.2019г.; превод на документ, издаден от магистрат на [населено място], с който се удостоверява прекратяване на адресна регистрация на В. М. и С. М. в Германия; в официален превод от немски език: U1; документи от немската компетентна институция и немския работодател, както и на съдържащите се в С. Н006 данни на немски език.

Административен съд София- град, след като съобрази събраните в хода на производството доказателства, които прецени с оглед доводите и становището на страните, прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 118, ал. 2 от КСО, от надлежна страна по чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което е допустима.

По същество, същата е основателна по следните съображения:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, съгласно чл. 117, ал. 3 от КСО - Директор на ТП на НОИ, в кръга на правомощията му, като е спазена изискуемата писмена форма. Обжалваното разпореждане е постановено в рамките на компетентността на длъжностното лице по чл. 54ж, ал. 1 от КСО, отговаря на

формата, утвърдена от Управителя на НОИ, съгласно правомощията му по чл. 37, ал. 5, т. 2 от КСО и е издадено при спазване на административно-производствените правила, уреждащи правото на ПОБ. Съдът намира, че оспореното решение е издадено в предвидената от закона форма, като са изложени фактическите и правните основания за издаването му. Не се констатира съществени нарушения на процесуалните правила.

Обжалваното разпореждане и потвърждаващото го решение са постановени в нарушение на материалния закон – отменително основание по чл. 146, т. 4 от АПК.

С Регламент (ЕО) № 883/2004 са въведени материалноправните правила, принципи и разпоредби в сферата на координацията на системите за социална сигурност на държавите членки. Механизмът на координация на системите за социална сигурност, включващ и обезщетенията за безработица, се основава на четири основни принципа: определяне на приложимото законодателство; равенство в третирането; сумиране на периоди на заетост, осигуряване или пребиваване и износ на обезщетения.

При определяне на приложимото законодателство по отношение на обезщетенията за безработица се прилага общият принцип - *lex loci laboris*, т.е. всяко лице, което осъществява доходносна дейност като заето лице или като самостоятелно заето лице в дадена държава-членка, се подчинява на законодателството на държавата, в която действително осъществява икономическата дейност и следва да принадлежи към схемата за социална сигурност на държавата, на чиято територия е заето или самостоятелно заето. Именно с тази си дейност лицето е допринесло за икономиката на съответната държава, като е заплащало, респ. са му били удържани съответните данъци и осигуровки.

Специални правила, представляващи изключения от общия принцип, че държавата – членка по последната заетост като компетентна държава отговаря за предоставянето на обезщетения за безработица, са регламентирани в чл. 65 от Регламент (ЕО) № 883/2004.

Правният режим за получаване на обезщетения от напълно безработни лица е регламентиран в чл. 64, § 1 и в чл. 65, § 2 от Регламент № 883/2004.

Според чл. 65, § 2 от Регламент № 883/2004, напълно безработно лице, което по време на последната си дейност като заето или като самостоятелно заето лице е пребивавало в държава-членка, различна от компетентната държава-членка, и което продължава да пребивава в тази държава-членка или се върне в тази държава-членка, се поставя на разположение на службите по заетостта в държавата-членка по пребиваване. Разпоредбата на чл. 65, пар. 2 от Регламент № 883/2004 установява изискването лицето да е работило в една държава-членка и през това време да е имало обичайното си пребиваване в друга държава-членка.

Легалната дефиниция на понятието „пребиваване“ се съдържа в чл. 1, § 3, б. „й“ от Регламент № 883/2004г. - мястото, където лицето обичайно пребивава. Това място (на обичайно пребиваване на лицето) се определя, съгласно чл. 11, § 1 от чл. 11 от Регламент № 987/2009 за установяване на процедура по прилагане на Регламент № 883/2004 (регламента по прилагането) с оглед центъра на интереси на съответното лице въз основа на цялостна оценка на наличната информация относно релевантните факти - продължителността и непрекъснатото пребиваване на територията на съответните държави - членки, семейното положение и роднинските връзки на лицето, жилищното му положение и доколко постоянно е то, както и естеството и специфичните характеристики на упражняваната дейност, в т. ч. постоянният

характер на дейността и продължителността на всеки договор за заетост, мястото, където обичайно се упражнява тази дейност и др. примерно изброени в цитираната норма. Съгласно разпоредбата на чл. 11, §2 от Регламента по прилагането, решаващо значение при определяне на действителното място на обичайно пребиваване на дадено лице е намерението на лицето, което произтича от горепосочените факти и обстоятелства, особено причините за преместването на лицето.

В случая не се спори от страните, че М. е упражнявала трудова дейност като наето лице в Германия за процесния период и извършването на тази дейност безспорно е налагало тя да живее в тази държава. В тази връзка следва да се посочи, че в съображение 9 от Решение № U2 от 12 юни 2009 година относно обхвата на член 65, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на правата на обезщетения за безработица на напълно безработни лица, които не са погранични работници и които по време на последната си дейност като заети или самостоятелно заети лица са пребивавали на територията на държава-членка, различна от компетентната държава-членка, се посочва следното: "Въпреки че понастоящем това е приемливо за пограничните работници и някои други категории работници, които също запазват близки отношения с държавата си на произход, то не би било приемливо, ако поради твърде широко тълкуване на понятието "пребиваване" се наложи приложното поле на член 65 от Регламент (ЕО) № 883/2004 да бъде разширено до всички лица, които осъществяват определена относително стабилна дейност като заети или самостоятелно заети лица в определена държава-членка и са оставили семействата си в държавата си на произход". Посоченото становище на Административната комисия за координация на системите за социална сигурност обаче не води автоматично до извод, че щом лицата имат относително стабилна (дългосрочна) заетост в държава-членка, различна от държавата им по произход, то това изключва възможността последната да се явява и държава на пребиваване. Напротив, в т. 3 от диспозитива на това решение изрично е посочено, че за целите на прилагането на настоящото решение държавата на пребиваване се определя в съответствие с член 11 от Регламент (ЕО) № 987/2009. Това означава, че за всеки конкретен случай следва да се определи, доколко местоживеенето на роднините на лицето оказва влияние на центъра на жизнените му интереси.

В случая макар М. да е живяла в Германия е запазила много тесни връзки с България като нейна държава на пребиваване, въпреки че е осъществявала трудова дейност на територията на друга държава-членка – Германия. Не са приложени никакви доказателства от страна на органа да доказват пребиваване или връзка с държавата Германия след приключване на трудовата дейност на територията ѝ.

Г. факти са напълно достатъчни за определяне на България като държава по пребиваване на жалбоподателката. В периода на заетост в Германия последната е била на територията на тази държава, но времетраенето на това пребиваване е било обусловено от съществуването на трудово правоотношение с посочената по-горе цел и не покрива критериите, въз основа на които се обосновава извод за "обичайно пребиваване". Според нормата на чл. 1, §3, б. "к" от Регламент (ЕО) № 883/2004 „престой“ означава временно пребиваване.

Ето защо, неправилен е изводът на Директора на ТП на НОИ - С. град, че пребиваването на жалбоподателката е в Германия. Нито административният орган, нито компетентната институция на Германия са изследвали центъра на интереси на лицето и факторите, обуславящи „пребиваването“ на лицето по смисъла на

цитираните регламенти. Простото посочване в С. Н006, че за даден период С. М. е имала адрес в Германия, не само не е достатъчно за определяне на нейното пребиваване, но и съобразявайки единствено тази информация, административният орган е достигнал до погрешен извод и е постановил незаконосъобразен акт. Това е така, понеже пребиваването на С. М. се определя основно от нейния "център на интереси", който несъмнено е в Република България.

В случая е налице завършен период на заетост с прекратен трудов договор и намерение за пребиваване в Република България на български гражданин и декларация относно определянето на пребиваване във връзка с прилагане на чл. 65, ал. 2 от Регламент ЕО № 883/2004г. Тези факти, установени с доказателствата по преписката водят до несъмнен извод, че заявлението за отпускане на обезщетение следва да бъде разгледано по същество със зачитане на осигурителния стаж и доход при определяне на обезщетението в държава членка на ЕС.

В контретния случай органите на ТП на НОИ С. град, не са преценили центъра на интересите на лицето въз основа на цялостна оценка на наличната информация относно релевантните факти, съгласно посочените в чл. 11, §1 от Регламент (ЕО) № 987/2009 критерии. Освен това в §2 от същия текст изрично е посочено, че когато съобразяването на различните критерии, основаващи се на приложимите факти, посочени в параграф 1, не води до постигане на съгласие между съответните институции, намерението на лицето, което произтича от тези факти и обстоятелства, особено причините за преместването на лицето, се приемат за решаващи при определяне на действителното място на пребиваване на това лице.

По горните съображения съдът намира жалбата за основателна, а обжалваното решение като материално незаконосъобразно следва да се отмени, а преписка следва да се върне на Директора на ТП на НОИ С.-град за произнасяне по Заявление № 214-00-7829 от 02.06.2023г. от С. С. М. за отпускане на ПОБ по реда и условията на чл.54а от КСО, при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона.

При този изход на делото претенцията на жалбоподателката за присъждане на направените по делото разноски се явява основателна, като наред с това съдът намира, че следва да бъде уважено възражението на ответника за редуциране на търсеното адвокатско възнаграждение. Съгласно нормата на чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения за дела по реда на КСО минималното такова е в размер на 500 лв. Претендираното от жалбоподателката се равнява на 1500 лв., което е повече от два пъти над установения минимален размер. Поради това и като съобрази действителната фактическа и правна сложност на делото, както и аргументите на страната за размера му, съдът намира, че следва да присъди в полза на С. М., предвид сумата от 800 лв. за платен адвокатски

хонорар за процесуално представителство по делото.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, III отделение, 55 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 1040-21-410/05.07.2023 г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е отхвърлена жалба вх. №ж 1019-21-10644 от 27.06.2023 г. от С. С. М. срещу Разпореждане № 214-00-7829-5 от 16.06.2023г. на ръководителя на осигуряването за безработица, като неоснователна.

ВРЪЩА делото като преписка на Директора на ТП на НОИ С.-град за произнасяне по Заявление № 214-00-7829 от 02.06.2023г. от С. С. М. за отпускане на ПОБ по реда и условията на чл.54а от КСО, при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт да заплати на С. С. М., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], ул. „359-та“ № 6, сумата от 800 (осемстотин) лева, представляваща сторените в производството разноси. Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в четиринадесетдневен срок от съобщаването на страните за неговото изготвяне.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: